Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner*.
Pretulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 27. Braşovŭ, Duminecă, 7 (19) Februarie 1888.

Braşovŭ, 6 Februarie 1888.

Publicămŭ aḑĭ într'altŭ locŭ alŭ ḑiarului unŭ articulŭ, care cuprinde informaţiunĭ pentru contribuabilĭ cu privire la aşa numita „competenţă echivalentă", ce datorĭ suntŭ sĕ o plătéscă statului fundaţiunile, institutele, bisericile, comunele, asociaţiunile, societăţile şi tóte corporaţiunile pentru averea lorŭ mobilă şi imobilă.

Este necesarŭ ca publiculŭ nostru sĕ fiă câtŭ se póte mai bine informatŭ în cestiunĭ de dare, pentru că o esperienţă tristă de unŭ lungŭ şirŭ de anĭ ne-a doveditŭ, că nedreptăţirile contribuabililorŭ provinŭ în mare parte din lipsa de informaţiunĭ a particularilorŭ în ceea ce privesce legile şi ordonanţele financiare, care făcêndu-se şi publicându-se totŭ numai în limba unguréscă, suntŭ pe lângă acésta neînţelese de massele poporaţiunei nemaghiare.

La capitululŭ acesta durerosŭ a scrisŭ de curêndŭ fóia unguréscă „Pesti Naplo" unŭ articulŭ fórte semnificativŭ pentru stările de sub regimulŭ actualŭ.

Vorbindŭ despre contribuabilĭ şi despre datoria lorŭ către statŭ, numita fóiă atinge şi córda patriotismului şi ajunge la unŭ resultatŭ fórte ruşinătorŭ pentru sistemulŭ ungurescŭ de esploatare.

„Pesti Naplo", căruia îi place sĕ aducă ca esemplu stările din Anglia, unde se găsesce în adevĕrŭ multŭ patriotismŭ şi multă aplecare spre jertfă la cetăţenĭ, dér unde este şi altă administraţiă, nu ca cea „asiatică" dela noi, — se întrébă:

„Óre pentru ce nu este şi la noi ca în statele apusene ale Europei, unde cetăţenii contribuabilĭ de bună voiă se insinuă, la casŭ décă au plătitŭ mai puţină dare decâtŭ ar fi trebuitŭ, procurândŭ prin acésta statului venite de milióne?"

Rĕspunsulŭ ce şi-lŭ dă fóia ungurésçă la acéstă întrebare este următorulŭ:

„La noi, lucru durerosŭ, contribuabilii n'au acéstă consciinţă de înaltă cultură: dér nu-i mirare, de vreme ce nicĭ oficiile de dare nu o au."

„Aşa e, şi acésta este încă şi mai rĕu, deórece în prima liniă se cuvine, ca statulŭ sĕ fiă strictŭ conscienţiosŭ şi sĕ nu pretindă dela cetăţenĭ nicĭ unŭ crucerŭ mai multŭ decâtŭ îi compete visteriei după dreptate".

„La noi este altŭ sistemŭ. Nu stricta legalitate, dreptate şi echitate este directiva, ci nisuinţa de a proba până la gradulŭ supremŭ, că óre nu cumva s'ar puté profita de neesperienţa, neorientarea orĭ de negligenţa contribuabilului de a plăti la terminŭ, esploatându-lŭ în favorulŭ visteriei prin pretensiunĭ, carĭ séu că nu suntŭ la locŭ orĭ nu esistă, séu că le-a plătitŭ odată, séu făcêndu-i-se o îndoită repartiţiă orĭ pretensiunĭ mai marĭ decum ar trebuĭ după dreptate."

„La perceptoratŭ şi la direcţiunea de finanţe, se practică sistemulŭ de a respinge ori-ce obiecţiune, orĭ-ce recursŭ, décă obiecţiunea şi recursulŭ nu are protectorŭ. Autoritatea superióră copiéză sentinţa forului primŭ şi prin acésta nedreptatea e autenticată."

Tóte acestea le spune „Pesti Naplo" întemeiându-se negreşitŭ pe nenumĕrate fapte. Dér ceea ce apare ciudatŭ din parte'i este apelulŭ ce-lŭ face la patriotismŭ, spre a se îndrepta neajunsurile de care vorbesce... Ḑicemŭ ciudatŭ lucru, pentru că trăimŭ într'unŭ timpŭ când „patriotismulŭ" şi „patrioţii" se găsescŭ pe tóte cărările, de nicĭ nu te mai poţĭ mişca de ei.

Cum va fi cu acestŭ soiu de „patrioţĭ" nu vremŭ sĕ cercetămŭ de rêndulŭ acesta, ajunge că fóia unguréscă nu pune nicĭ unŭ preţŭ pe bunăvoinţa lorŭ de a jertfi pentru patriă şi constată, că pe când ei pentru persóna lorŭ fugŭ de contribuţiă şi de adevĕratele jertfe datorite patriei lorŭ, împingŭ sarcinele pe grumazulŭ poporului, câtŭ numai potŭ, fără milă că este nedreptăţitŭ şi esploatatŭ.

Rusia şi Cestiunea bulgară.

„Agenţiei Havas" i se comunică din Viena, pe cale indirectă, următórele;

O întreţinere ce comitele Kalnoky a avutŭ cu prinţulŭ de Reuss şi sosirea la Viena a d-lui de Novikoff, fostŭ ambasadorŭ alŭ Rusiei la Constantinopolŭ, servescŭ aḑĭ de basă şcirilorŭ puse în circulaţiă în privinţa unei apropiate deschiderĭ de negocierĭ, în cestiunea bulgărească.

Se ḑice pe lângă acésta, că comitele Şuvaloff a vorbitŭ în acestŭ sensŭ comitelui Herbert de Bismarck, şi că în întrevederea sa cu comitele Kalnoky, prinţulŭ Reuss a făcutŭ cunoscutŭ ministrului austro-ungarŭ órecarĭ disposiţiunĭ ale guvernului rusescŭ, care ar permite de a se spera unŭ schimbŭ de idei.

Contrarŭ acestorŭ svonurĭ, se continuă a se afirma la ministerulŭ afacerilorŭ streine şi la ambasada Rusiei, că nu e nimicŭ nou în situaţiune. Din ambele părţĭ cu tóte astea se lasă a se întrevedé, că se aşteptă la óre-carĭ negocierĭ ce arŭ fi începute între Berlinŭ şi Petersburgŭ, dér carĭ n'arŭ lua caracterulŭ de negocierĭ formale decâtŭ numai décă cabinetulŭ rusŭ ar avé asigurarea positivă a unei acceptărĭ, în principiu, de către puterile interesate.

Se ḑice — sub reservă — că cabinetulŭ din Petersburgŭ arŭ presinta de astă dată o programă concepută în acestŭ sensŭ: Proclamaţiunea căderei prinţului Ferdinand, de către puterile semnatare ale tratatului dela Berlinŭ, împreună cu Turcia.

Acéstă satisfacţiune obţinută, Rusia s'ar mulţumi sĕ aştepte evenimentele din Bulgaria; acum celŭ puţinŭ şi ea ar crede că ar avé motive temeinice de a nu se îndoi de aceea, că elementele favorabile causei sale s'ar mişca şi ar fi destulŭ de puternice pentru a sancţiona decisiunea solemnă a Puterilorŭ. Dér în orĭ-ce casŭ, Rusia menţine că este indispensabilŭ ca o forţă armată ruséscă, alŭ cărei efectivŭ ar fi fixatŭ într'unŭ acordŭ comunŭ şi cu unŭ mandatŭ scurtŭ şi limitatŭ, sĕ asiste la restabilirea unei ordine de lucrurĭ regulată în Bulgaria, de îndată ce Bulgarii înşişĭ în urma căderei prinţului vorŭ da semnalulŭ rĕscólei contra guvernului ilegalŭ actualŭ. Acéstă intervenire n'ar mai avé atuncĭ caracterulŭ unei presiunĭ exercitată asupra poporului bulgarŭ, ci ar fi considerată ca o simplă mĕsură de poliţiă.

Acésta ar fi, se crede, sensulŭ în care cabinetulŭ rusŭ ar înfăţişa cestiunea, dér, o repetămŭ, n'ar puté fi propunerĭ formale, pe câtă vreme diferitele cabinete, îndemnate de Germania, nu s'ar pronunţa favorabilŭ asupra cestiunei unei intervenirĭ armate din partea Rusiei.

SCIRILE ḐILEI.

Precum spune „Gyulafehervar", esistă intenţiunea *d'a se transfera regimentulŭ 2 de infanteriă* din Braşovŭ pentru cât va timpŭ *la Viena* şi în locu'i d'a se aduce regimentulŭ 62 de inf., care se află actualmente în garnisóna din Alba-Iulia.

* * *

Se spune, că lângă *Paraidŭ*, comit. Odêrheiu, a fost atacată posta de nisce necunoscuţĭ şi jefuită de vr'o 3000 fl., ér gendarmulŭ datŭ pentru pază a fostŭ împuşcatŭ. Vizitiulŭ a luat'o la sănĕtósa.

* * *

Poliţia din *Cluşiu* surprinse doi copii de câte 11 anĭ, tocmai pe când se încercau sĕ deschidă unŭ micŭ galantar, ca sĕ fure din elŭ prăjiturile (cocăturile) ce erau espuse acolo.

Mai vreţĭ justificare pentru esistenţa Kulturegyletului?

* * *

D-lŭ Dr. *Ioanŭ Popŭ*, medicŭ de regimentŭ în reg. 31 de infanteriă, e transferatŭ în localulŭ d-lui *Dr. Peter Zerbes* totŭ din acelaşŭ regimentŭ.

* * *

Incălḑindu-se pe ḑi ce merge vremea, ar fi cu cale sĕ se acvireze mai multe puterĭ lucrătóre pentru *curăţirea stradelorŭ* Braşovului. Unele strade par'că sunt nisce lacurĭ, peste carĭ abia poţĭ trece, şi séra érăşĭ îngheaţă. Activitate mai grabnică şi mai energică n'ar strica.

* * *

D-lŭ *Constantinŭ Georgescu*, absolventŭ alŭ conservatorului din Bucurescĭ, în drumulŭ sĕu către Milanŭ unde va căuta sĕ se perfecţioneze în arta musicală, s'a opritŭ în Braşovŭ probabilŭ în scopŭ de a da unŭ concertŭ. D-lŭ Georgescu, care e baritonistŭ, e totodată şi compositorŭ şi are frumóse composiţiunĭ musicale.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei".

Din comit. Solnoc-Dobêca, Ian. 1888.

*Conferinţa de tómnă a preoţilorŭ şi învĕţătorilorŭ din tractulŭ protopopescŭ alŭ Lăpuşului.**) Conferinţa preoţéscă şi reuniunei dăscălescĭ din acestŭ tractŭ — îmbinate — s'au ţinutŭ în 27 Decemvre 1887 în Lăpuşulŭ ungurescŭ. Preotimea a fostŭ representată prin d-nii: Vasiliu Muste protopopŭ tractualŭ, Iónŭ Olténŭ preotŭ în Suciulŭ superiorŭ, Demetriu Dragoşŭ preotŭ în Baiuţŭ, Gregoriu Popescu preotŭ în Suciulŭ inferiorŭ, Emilŭ Manu preotŭ în Boerenĭ, Iosifŭ Nemeşiu cooper. în Lăpuşulŭ românŭ, Nicolau Popŭ preotŭ în Grosi, Vasiliu Filipŭ preot în Lăpuşul românŭ, Iónŭ Nodişiu preotŭ în Costenĭ, Iónŭ Griguţa preotŭ în Stoicenĭ, Alexandru Bodea preotŭ în Rogozŭ şi Iónŭ Martonŭ preotŭ în Rohia, ér învĕţătorimea prin d-nii: Alesiu Laţişŭ înv. prim. în Lăp. ung., Vasiliu Rebreanu, învĕţ. secund. în Lăp. ung., Gavrilŭ Bizó învĕţ. în Suciulŭ sup., Iónŭ Nechita învĕţ. în Suciulŭ inf. şi Const. Belu învĕţ. în Cufóia. Afară de aceştia a mai fostŭ şi o cunună frumósă de óspeţĭ onorarĭ, dintre carĭ amintescŭ pe d. Aug. Popŭ advocatŭ în Lăp. ung.

Conferinţei a premersŭ unŭ „Te deum" celebratŭ de on. d. Muste şi însoţitŭ de d. Dem. Dragoşŭ, care predicândŭ 'şĭ-a atrasŭ stima şi consideraţiunea celorŭ presenţĭ. La órele 11 din ḑi se întrunescŭ cei presenţĭ în etagiulŭ şcólei confesionale, unde d. Muste îi primesce prin o cuvêntare de totŭ atrăgĕtóre. Nu potŭ sĕ nu citezŭ din acea vorbire următorulŭ frumosŭ pasagiu: „Mĕ bucurŭ, ba tresarŭ de bucuriă, domnilorŭ, la convenirea frăţéscă între păreţii acestei şcóle, care nĭ-a fostŭ mama nutritóre multora; aci, unde vomŭ ajuta — aşa credŭ — grelelorŭ loviturĭ ce îndurămŭ din partea vrăşmaşilorŭ nemului nostru. Dumneḑeu binecuvinte agendele nóstre!" etc.

Constituindu-se biroulŭ prin alegerea d-lui Dragoşiu de confesarŭ tractualŭ, apoi totŭ dênsulŭ de notarŭ permanentŭ pentru tóte afacerile conferinţelorŭ tractualĭ, se trece la cetirea disertaţiunei despre: „Prin carĭ mijlóce îşĭ póte câştiga păstoriulŭ sufletescŭ: stima, atragerea iubirea etc. poporenilorŭ sĕi?" Tema a fostŭ lucrată câtŭ se póte de bine, semnŭ că d. Muste corĕspunde chemărei de protopopŭ actualŭ. Dumneḑeu binecuvinte'i toţĭ paşii spre înflorirea turmei sale şi a tractului încredinţatŭ. Tema ce se va diserta în Baiuţŭ la 2 Iuniu n. 1888 despre „Mijlócele stêrpirei concubinatelorŭ" s'a datŭ d-lui Dragoşiu, ér d. V. Filipŭ s'a însărcinatŭ, ca suplentŭ, cu elaborarea unei teme ce 'şĭ-o va alege după placŭ.

S'a discutatŭ mai departe asupra înfiiţândei bibliotecĭ tractuale cu localitatea în Lăp. ung., căreia i s'a şi pusŭ basă prin donarea a 27 opurĭ de către Ilustr. Sa d. Episcopŭ I. Szabó, esprimându-i adunarea, în semnŭ de mulţămită, „recunoscinţă protocolară". Aci s'au ivitŭ unele gravamine, căcĭ a da banĭ e lucru greu. S'a luatŭ decisiunea ca fiă-care, după tragerea inimei, sĕ conlucre la înfiinţarea bibliotecei prin cumpĕrarea, în particularŭ, unorŭ opşóre, care se vorŭ dona în natură, ér preoţii celibĭ, după mórte, arŭ avé a dona acelei bibliotecĭ tóte scrierile lorŭ. Asupra îndemnărei poporenilorŭ la contribuirea unui înfiinţândŭ *fondŭ diecesanŭ*, cu localitatea în Gherla, s'a decisŭ a rĕmâné în reservă deocamdată, până când ven. consistorŭ 'şĭ-ar face socotéla înaintea poporului despre manipularea fondurilorŭ esistente. Poporenii din Lăp. ung. şi Cufóia încă la anulŭ 1884 au votatŭ spre acelŭ scopŭ 150 fl. solvindĭ în 10 anĭ.

S'a adusŭ apoi pe tapetŭ folosirea orĭ nefolosirea limbei statului la adresele oficióse.

Aci ivindu-se marĭ diverginţe de părerĭ — mai alesŭ din partea maghiaronului V. F. — causa a rĕmasŭ până la altă ocasiune în suspindere*). Sperezŭ însĕ că cei tarĭ şi curaţĭ la inimă vorŭ lucra neconduşĭ de patimă.

După acestea s'a trecutŭ la agen-

*) Intârdiată din causa îmbulzelei materiei.

*) Atâta trecere a putută avé maghiaronulŭ? — Red.

dele dascălilorŭ. Maioritatea e presentă

Se tracteză practicŭ prin V. Rebreanu cu vr'o 16 scolarĭ, căcĭ ceilalțĭ s'au trimisŭ acasă. *„Scóla și mobiliarulŭ sĕu“*, reeșindŭ câtŭ se póte de bine! D-lŭ Alesiu Latișiu îșĭ cetesce disertațiunea despre „Necesitatea scólei“, temă lucrată cu destulă dilință și zelŭ.

Reuniunea de primăvéră se ficséză în Baiuțiu la 2 Iuniu n. 1888, unde, nefiindŭ scólă și învĕțătorŭ**), Gavrilă, Bizo va diserta despre: „Mijlócele susținerei bunelorŭ relațiunĭ între preot și învĕțătorŭ“, temă propusă de V. R. La órele $3^1/_2$ se dechiară conferința de închisă — după-ce la Nr. festivŭ alŭ „G. Tr.“ se colecteză vr'o 2·20 cr. (Maghiaronulŭ V. F. dice că nu aboneză nr. festivŭ alŭ *„Gaz. Trans.“* din incidentul că cineva l'ar fi pré mânjitŭ în „G.“ cu ocasiunea alegerilorŭ dietalĭ) participând preoții la prândulŭ datŭ de d. V. M., ér învĕțătorii la celŭ datŭ de d. A. L.

Privighiătorulŭ.

**) Destulŭ de tristŭ! Din ce causă nu e? — Red.

Alegerea de deputatŭ alŭ Caransebeșiului.

Caransebeșŭ, 29 Ianuarie 1888.

Cea mai strălucită învingere electorală au raportat'o alegĕtorii noștri la alegerea de deputatŭ dietalŭ din Miercurea trecută, 27 Ianuarie (8 Faurŭ) a. c., cu tóte că n'au avutŭ sĕ se lupte cu nicĭ o partidă politică; dér s'au luptatŭ cu elementele, care suntŭ mai tarĭ și mai cerbicóse decâtŭ orĭ ce partidă.

Alegĕtorii noștri s'au luptatŭ cu gerŭ crâncenŭ, cu neauă mare, așa de mare, încâtŭ în multe locurĭ n'a fostŭ altcum de străbătutŭ, decâtŭ pe picióre cu mare anevoe. Și cu tóte acestea s'au adunatŭ la acéstă alegere aprópe *patru mii și patru sute de alegĕtorĭ*, toțĭ însuflețițĭ, toțĭ învăpăiațĭ pentru causă.

Incă de Marțĭ diminéța au începutŭ alegĕtorii a sosi și până séra au sositŭ toțĭ cei din îndepărtare, adecă din Almăjŭ și de pe Clisură; éră cei din apropiere au sositŭ Mercurĭ diminéța în diua de alegere.

La noi suntŭ anumite forme care așa dicêndŭ se repețescŭ la fiecare alegere, adecă:

In diua de alegere la 6 óre diminéța toțĭ alegĕtorii esŭ peste podulŭ de lemnŭ în Caransebeșulŭ nou; aci conducĕtorii ținŭ cuvêntărĭ, éră după 7 óre miile de alegĕtorĭ pornescŭ, în ținută maiestósa impunĕtóre, către loculŭ de alegere, adecă la magistratŭ.

Trecêndŭ pe lângă locuința d-lui generalŭ Traianŭ Doda, care se află în strada Orșovii, se facŭ cele mai însuflețite ovațiunĭ, și d-lŭ generalŭ stă la feréstră până ce trecŭ toțĭ alegĕtorii.

De astădată d-lŭ generalŭ ținŭ către alegĕtorĭ o cuvêntare, în carea le recomandă candidatura d-lui protopopŭ Mihaiu Popoviciu.

Dup' alegere alegĕtorii dau dela Magistratŭ prin strada care duce către comunitatea de avere, apoi prin strada reședinței episcopescĭ ajungŭ la crucea din piața cea mare, unde se învită deputatulŭ spre a primi felicitările alegĕtorilorŭ. Astfelŭ s'a întêmplatŭ și acum.

Nefiindŭ altŭ candidatŭ, la 9 óre și 40 de minute candidatulŭ nostru Mihaiu Popoviciu fŭ proclamatŭ de deputatŭ dietalŭ. Dup'aceea, mergêndŭ alegĕtorii la loculŭ îndatinatŭ și o deputațiune aducêndŭ acolo pe alesulŭ deputatŭ, d. alegĕtorŭ Iuonŭ Ionașŭ în numele alegĕtorilorŭ îlŭ saluta în următorulŭ chipŭ:

D-le deputatŭ dietalŭ!

Noi alegĕtorii cercului Caransebeșŭ suntemŭ fericițĭ, suntemŭ mândri a te saluta de deputatulŭ nostru dietalŭ.

Virtuțile străbune de alipire către neamulŭ nostru românescŭ, virtuțile de adevĕratŭ patriotŭ, credința neînfrântă către tronŭ și patria, Țĭ-au câștigatŭ titlurĭ la încrederea nóstră a tuturora.

Grele suntŭ împrejurările în care ne aflămŭ. Mare este lupta ce o luptămŭ pentru esistența nóstră națională; dér în fața tuturorŭ greutăților ce ne împresóră, poporulŭ din Severinŭ a doveditŭ virtuțĭ, a desvoltŭ bărbăția și vitejiă la care sĕ se închine orĭce crudŭ dușmanŭ.

Mulțimea imposantă a alegĕtorilorŭ presențĭ, greutățile uriașe, ce le-au învinsŭ păn' aicĭ, dovedescŭ lumii, că poporulŭ nostru șĭ-a rescumperatŭ parola dată de a păstra cu sfințeniă onórea cercului nostru electoralŭ.

Lupta nóstră este luptă pentru lege și pentru dreptate, noi ne luptămŭ cu armele legii, și odată trebue s'ajungemŭ la învingere, décă vomŭ fi tarĭ în credința în Dumnedeu, *décă vomŭ fi tarĭ și neînfrânțĭ în credința nóstră românéscă.*

Și când prin alegerea de astădĭ Te punemŭ, d-le deputatŭ, în fruntea luptei nóstre drepte și legitime, facemŭ promisiune sĕrbătoréscă și ne legămŭ cu jurămêntŭ, că vomŭ fi credinciosĭ tronului și patriei, că vomŭ fi totdéuna unițĭ în cugete, unițĭ în simțirĭ, că *vomŭ pretinde cu totă resoluția dreptulŭ ce ne compete în patria nóstră, că vomŭ forma zidŭ tare, zidŭ nestrăbătutŭ fată de tóte încercările ce s'ar face în contra averii nóstre, în contra onórei nóstre, în contra numelui nostru de Românĭ adevĕrațĭ.*

Așa sĕ ne ajute Dumnedeulŭ străbunilorŭ noștri!

Sĕ trăiescĭ d-le deputatŭ la mulțĭ anĭ!

La acéstă cuvêntare, întreruptă de dese și de puternice aprobărĭ, d-lŭ deputatŭ rĕspunse următórele:

Onoraților alegĕtorĭ!

Vĕ mulțămescŭ pentru încrederea cu carea m'ațĭ onoratŭ alegêndu-mĕ de deputatulŭ dietalŭ alŭ D-Vóstrĕ.

Sciu că aderarea mea la programa nóstră națională dela Sibiiu, la carea am conlucratŭ și eu, ca de repețite orĭ alesulu representantŭ alŭ partidului naționalŭ românŭ din cerculŭ Caransebeșului, apoi și ținuta mea neschimbată în decursŭ de 27 anĭ întru validitarea dreptelorŭ nóstre pretensiunĭ naționale, va fi contribuitŭ întru câtva la acéstă alegere a mea, dér dau aicĭ pre fată deplina mea convingere, că hotărîțĭ ațĭ fostŭ spre acéstă alegere, în critica stare în care ne aflămŭ noi Românii din Ungaria, numai și numai prin cuvêntulŭ celŭ multŭ cumpănitorŭ alŭ alesului nostru deputatŭ dietalŭ de până aci, d-lŭ generalŭ Traianŭ Doda, marele și bine meritatulŭ bărbatŭ alŭ națiunei nóstre române și stéua nóstră conducĕtóre; la care cuvêntŭ v'ațĭ legătuitŭ prin delegații D-Vóstre cu prilegiulŭ adresei de aderință ce i-ațĭ predatŭ și totŭ acestŭ cuvêntŭ mai alesŭ mĕ face și pe mine a primi alegerea de deputatŭ dietalŭ încopciată cu fórte mare rĕspundere morală.

E lucru aprópe de mintea omului că mĕ vețĭ întreba de ținuta ce voiu observa-o ca alesulŭ D-Vóstrĕ deputatŭ dietalŭ.

La acéstă întrebare vĕ rĕspundŭ, că eu însu-mĭ fiind unul din aceia, carĭ au aprobatŭ ținuta politică a d-lui generalŭ Traianŭ Doda, a fostului nostru deputatŭ dietalŭ, manifestată în literele sale către președintele casei representanțilorŭ dietei unguresci și în cele către noi, alegĕtorii sĕi, întru nimica nu mĕ voiu abate dela acéstă ținută a' sa, și în casŭ de cumva s'arŭ schimba împrejurările, nimicŭ nu voiu întreprinde fără a mĕ înțelege mai nainte cu Domnulŭ generalŭ Traianŭ Doda, căcĭ numai așa credŭ că voiu fi în stare cu demnitate și cu succesŭ, décă nu practicŭ celŭ puținŭ moralŭ, sĕ'i îndeplinescŭ loculŭ din care l'au scosŭ împrejurările vitrege, care érășĭ apasă greu poporulŭ românŭ din țéra nóstră.

Dér pentru orĭce casŭ vĕ promitŭ sĕrbătoresce, că voiu susține cu bărbăția și cu resoluțiune postulatele drepte ale poporului nostru românŭ din patria nóstră și până atuncĭ, până ce unŭ viitorŭ mai dreptŭ va face posibilă realisarea acelorŭ postulate, voiu stărui într'acolo, ca sĕ se aplice cu omeniă drepturile națiunei nóstre înarticulate în legile țĕrii.

Succesulŭ reeșirei causei poporului nostru depinde multŭ de solidaritatea factorilorŭ angajațĭ în lupta constituțională, momentuósă și grea ce o purtămŭ.

Dée Dumnedeu, ca înțelegerea bună ce domnesce între noi Românii din Ungaria peste totŭ și în deosebĭ între noi cei din cerculŭ electoralŭ alŭ Caransebeșului, carĭ amŭ datŭ totdéuna precum și la acéstă alegere în timpŭ de érnă și de gerŭ neobicĭnuitŭ cele mai strălucite probe de virtute adevĕratŭ românéscă, dicŭ înțelegerea bună intre noi sĕ fiă trainică, neschimbată și atuncĭ triumfulŭ causei nóstre e sigurŭ.

Eră acum, ca actulŭ de alegere, sĕvêrșitŭ cu atâta însuflețire și demnitate sĕ-lŭ încheiămŭ în modŭ solemnŭ și lealŭ, sĕ strigămŭ iubiților alegĕtorĭ cu toții: sĕ trăiéscă Impĕratulŭ și regele nostru Franciscŭ Iosifŭ I! sĕ trăiéscă patria nóstră Ungaria! sĕ înfloréscă!

Se trăiéscă buna înțelegere între popórĕle patriei nóstre Ungaria pe basa egalei îndreptățirĭ!

Sĕ trăiéscă toțĭ alegĕtorii noștri!

Entusiasmulŭ alegĕtorilorŭ, după acéstă vorbire, însoțită de cele mai vii aclamațiunĭ, deveni atâtŭ de mare, încâtŭ luară pe umerĭ pe d. deputatŭ, apoi punêndu-lŭ în fruntea lorŭ, merseră la d. generalŭ spre a'i face de nou ovațiunĭ.

D-lŭ generalŭ mulțămi pentru încrederea ce i-au dovedit'o lui și causei nóstre între împrejurărĭ atâtŭ de grele; le mulțămi pentru solidaritatea manifestată, și pentru onórea ce au făcut'o cercului nostru electoralŭ, care este onórea tuturorŭ Românilorŭ din patriă.

Incă unŭ pătrarŭ de oră, după retragerea d-lui generalŭ, alegĕtorii rĕmaseră la olaltă, strigândŭ neîntreruptŭ:

„Sĕ trăiéscă d-lŭ generalŭ **Traianŭ Doda!“**

Despre echivalentŭ.

(Pentru contribuabili.)

Fiind-că averea nemișcătóre, care se află orĭ ajunge în mâna corporațiunilorŭ, de ordinarŭ nu schimbă posesorulŭ, statulŭ după averea acésta nicĭ că ar' căpĕta vre-odată competința de transpunere, și astfelŭ corporațiunile în privința averei lorŭ ar fi în avantagiu fată cu singuraticii proprietarĭ a cărorŭ avere mișcătóre și nemișcătóre este supusă la fórte dese schimbărĭ, precum: prin ereditățĭ, prin vêndărĭ, donațiunĭ, etc. etc., și la tóte aceste ocasiunĭ se plătescŭ competințele de ereditate, donațiune și transpunere. Decĭ, din motivulŭ, că averea corporațiunilorŭ este stabilă, nu este supusă strămutării de pe numele unui posesorŭ pe alŭ altuia, legislațiunea, în presupunere, că averea singuraticilorŭ proprietarĭ în 10 anĭ de rêndŭ îșĭ schimbă posesorulŭ, a aflatŭ o formă *de competință* și pentru averea corporațiunilorŭ, care se deosebesce de către tóte celelalte *mĕsurĭ de competință*, pentru că e mai mică și regulată, în fiecare anŭ se plătesce în suma de ea stabilită, și a numit'o *competința echivalentă* séu pe scurtŭ: *echivalentŭ.*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(3)

UNŬ TOASTŬ.

— Associarea ideilorŭ —

(Fine.)

Déc'ar merge astădĭ dênsulŭ în orĭ-ce societate,
Șĭ-ar audi cavalerii vorbindŭ câte verdĭ-uscate,
Mai alesŭ pe unii tinerĭ, coversândŭ fără prudință
De a cărorŭ vorbe fuge dîna Bunacuviință;
De s'ar duce elŭ acuma sĕ asculte pe la școle,
Și-ar audi cum studenții înșiră la vorbe góle,
Fără capŭ și fără códă, ba chiar vorbe vițióse;
De s'ar duce sĕ asculte pe nepótele frumóse,
Ale Evei, când s'adună laolaltă, povestindŭ,
Chihăindŭ fără'ncetare, câte tóte născocindŭ:
Audindŭ pe toțĭ și tóte, elŭ ar dice despre ei:
„Se vede că nicĭ-odată nu mĭ-au fostŭ învĕțăcei!“
Minunată măiestriă învĕțat'a elŭ odată
Pe clienții sĕi, și astădĭ încă este lăudată.
Ca sĕ sciă vorbi bine, déră numai când se cere,
A învĕțatŭ, prin urmare, pe ai sĕi despre tăcere.
Graiulŭ este unŭ darŭ mare, prin carele muritorulŭ
Îșĭ esprimă sentimentulŭ, bucuria, cum și dorulŭ,
Cugetulŭ și'nțelepciunea. Lucrurile marĭ din lume
Prin vorbe șĭ-au ajunsŭ culmea și șĭ-au câștigatŭ renume.
Limba, organulŭ vorbirei, are sublimă chiemare,
Fără limbă, omenimea nicĭ-odată n'ar fi'n stare
Sĕ producă ceva nobilŭ, ceva demnŭ de admiratŭ;
Cetățĭ marĭ și monumente, óre s'arŭ fi ridicatŭ?
Sciința cea minunată, arțile încântătóre,
Fără limbă, înflorirea șĭ-ar fi ajunsŭ ele óre?
Mare este darulŭ limbei: dér nimica nu esistă,
Ce, pre lângă bunĕtate, sĕ nu-șĭ aibă partea tristă;
Și nicĭ unŭ lucru nu este sĕ pótă fi de folosŭ,
Fără sĕ ascundă'n sine și-unŭ periculŭ desastrosŭ.
Tesaurĭ, cum suntŭ averea, rangŭ, putere și sciință,
Posedêndu-le acestea ómenĭ orfanĭ de credință,
Ómenĭ durĭ, fără caracterŭ, ómenĭ plinĭ de rĕutate,
Martorŭ ne este trecutulŭ ce fatale resultate,
Și câtă nefericire, și ce amară crudime,
Câte desastre cumplite producŭ pentru omenime!
Hei! că bunurile lumei, suntŭ ca o sabiă, care
Lotrulŭ o ia sĕ omóre, onestulŭ spre apĕrare!
Chiar și limba destinată pentru sublima chemare,
O potŭ folosi mișeii numai pentru defăimare,
Rĕutăcioșii, de cari încă suntŭ prea mulțĭ în lume, —
Cei ce'țĭ înegrescŭ onórea prin ce'țĭ strică bunulŭ nume?
Suntŭ lepra societății, suntŭ ómenĭ clevetitorĭ,
E sigurŭ, precum se scie, că plóia vine din norĭ.
Și lumea prin vorbe rele a cădutŭ în greu abisŭ.
Hei! de n'ar fi vorbitŭ Eva cu șérpele'n Paradisŭ!
Abstragêndŭ dela desastre, ce provinŭ din rĕutate,
Dér și vorbele rostite numai din ușurătate,
Multe neplăcerĭ aduce; cine n'a esperiatŭ,
Din propriele-i pățanii rĕulŭ ce l'a causatŭ?
Se recere dér ca vorba bine sĕ o cumpănescĭ,
Și sĕ judecĭ că printr'însa óre stricĭ orĭ folosescĭ?
Suntŭ și'ndiferente vorbe și așa numite glume,
Aceste suntŭ și iertate, fiindŭ destinate, anume
Sĕ se producă prin ele umorŭ și ilaritate,
Voindŭ sĕ uițĭ — de se póte — severa realitate.
Ei! dér și gluma se cere ca sĕ fiă nimerită,
Din contră degenereză în vorbă nepotrivită.
Scimŭ că glumele, satira făcute cu judecată,
Sbiciuiescŭ fărădelegea, — dér și ele câteodată
Taie pré afundŭ în rană și atuncĭ suntŭ stricătóre:
Óre bună-i medicina, décă-e otrăvitóre?
Décă vorba ta în urmă va fi bine cumpănită,
Vorbesce, dér dinpotrivă, tăcerea-i mai potrivită.
Tăcerea e fórte bună, dér e grea de observatŭ,
Și multe vorbe pripite pare'țĭ rĕu, că le-ai scăpatŭ.
Hei! și vorbele scăpate, spuse fără cugetare,
In vecĭ nu le mai poțĭ prinde, nu sciu de reînturnare,
Multora le-ar prinde bine astă minunată artă,
Cari pentru „lâna caprei“ adeseorĭ se totŭ céртă.
Când se duse o muiere la unŭ preotŭ sĕ se plângă,
Că bărbatulŭ rĕu o pórtă, prin urmare sĕ-lŭ constrîngă,
Ca sĕ n'o batjocuréscă, sĕ n'o bată — s'a rugatŭ,
Sĕ dispună, mii de scuse, totŭ mereu a înșiratŭ...
Observândŭ însĕ preotulŭ, că muierea e limbută,
Elŭ îi dete o sticluță cu apă rece umplută;
„Ĕtă“, preotulŭ îi dise, „ascultă și fii cu minte,
„Când te va sfădi bărbatulŭ, ia sticluța înainte,
„In sticluță e — vedĭ bine — o medicină sigură,
„Dér sĕ n'o béi, — medicina trebue ținută'n gură...“
„A vorbi la timpŭ argintŭ e, ér a tăcé este aurŭ,“
Dice-Arabulŭ și dreptŭ are, tăcerea e unŭ tesaurŭ.
Pentru-aceea și Românulŭ scie lăuda tăcerea,
Și proverbulŭ sĕu ne dice, că e dulce ca și mierea.
Am dis: despre libertate multe-amŭ avé de vorbitŭ,
Dér va fi deocamdată unŭ lucru mai potrivitŭ,
Ca sĕ aplicămŭ la dênsa măiestria minunată,
Ce-a învĕțatŭ Pithagoras: *tăcerea* multŭ lăudată...
Totușĭ două trei cuvinte despre sfânta libertate
Nu vorŭ fi de prisosŭ credemŭ și nicĭ nu spre greutate,
— Pe lângă totă reserva la care ne-amŭ declaratŭ —
Ca sĕ strigămŭ despre dênsa cu poetulŭ laureatŭ:
Frațĭ d'unŭ sânge și d'o mamă! Adĭ de *sfânta libertate*
Fiindŭ noi pĕtrunșĭ la sufletŭ, **sĕ luptămŭ pentru dreptate!**

Sigŭ, 1888.

Ioanŭ Popiliu.

Despre mĕsurarea și plătirea echivalentului tractéză artic. de lege XXVI și XXXIV din an. 1881, apoi artic. de lege XLV din anulŭ 1887.

Echivalentŭ plătescŭ:

Fundațiunile, institutele, bisericele, comunele civile și bisericescĭ, asociațiunile, societățile și tóte corporațiunile ale cărorŭ membri n'au parte cu dreptŭ de proprietate la averea comună.

Mĕsurarea echivalentului:

In sensulŭ § 5. art. de lege 45 din 1887 la mĕsurarea echivalentului dela pămênturile parochiale, bisericescĭ, școlare, și comunale ce cadŭ sub echivalentŭ, sĕ ia de basă venitulŭ curatŭ catastralŭ, de 20 de orĭ socotitŭ; ér în comunele acelea, în carĭ s'ar fi întrodusŭ taxe și pentru regularea apelorŭ, acolo are a se subtrage din venitulŭ curatŭ și taxa séu competința pentru regularea apei, încâtŭ acésta n'ar fi deja scădută din venitulŭ curatŭ catastralŭ. Spre esemplu: décă venitulŭ curatŭ anualŭ alŭ cutărei sessiunĭ parochiale ar fi de 50 fl., acestŭ venitŭ venindŭ a se înmulți de 20 de orĭ, dă suma de 1000 fl., decĭ după acésta sumă se mĕsura echivalentulŭ.

Pentru acele pămênturĭ însĕ carĭ aparținŭ institutelorŭ de cultură și învĕțămêntŭ, la mĕsurarea contribuției de echivalentŭ se ia de basa venitulŭ curatŭ catastralŭ de 19 orĭ computatŭ.

La casele din orașe, ce cadŭ sub echivalentŭ, unde este introdusă darea de chiriă în generalŭ, precum în orașe mai marĭ, astfelŭ Brașovŭ, Sibiiu și Clușiu, unde fără deosebire décă o casă este dată în chiriă séu ba se plătesce darea după chiriă și nu darea de classă după numĕrulŭ odăilorŭ, în atarĭ orașe, la mĕsurarea competinței de echivalentŭ se ia de basă chiria caselorŭ din anulŭ trecutŭ 1887 de 15 orĭ socotită: în orașe, unde se plătesce parte darea de chiriă, parte darea de classe, după venitulŭ caselorŭ acelora, pentru carĭ se plătesce darea de chiriă, sĕ ia de basă chiria caselorŭ de 12 orĭ socotită; ér în sate și orașe mai micĭ, unde contribuțiunea se plătesce după numĕrulŭ chiliilorŭ, așa-numita (házosztályado) dare de classă după numĕrulŭ odăilorŭ, acolo la mĕsurarea echivalentului se ia de basă contribuțiunea plătită în anulŭ trecutŭ dimpreună cu adausulŭ despre desărcinarea pămêntului (földtehermentesétesi járulékkal) de 60 de orĭ înmulțitŭ.

Se observă, că décă casele aparținŭ vre-unui institutŭ de cultură și învĕțămênt atuncĭ se socotesce chiria în locŭ de 15 orĭ numai de 14 orĭ și în locŭ de 12 orĭ numai de 11 orĭ.

La drepturile de regale, precum este dreptulŭ de cârcĭumăritŭ, sĕ ia de basă suma arendei anuale de 15 orĭ socotită. După prețulŭ astfelŭ socotitŭ alŭ averei nemișcătóre sĕ iau $^4/_{10}\%$ ca echivalentŭ, de esemplŭ: Décă venitulŭ curatŭ catastralŭ alŭ cutărei sessiunĭ comunale face 40 fl., acestŭ venitŭ de 20 orĭ luatŭ face suma de 800 fl. mai departe are o casă supusă dărei de chiriă (házbérado) după care a trasŭ în anulŭ trecutŭ 1887 unŭ venitŭ de 400 fl. acestŭ venitŭ înmulțitŭ cu 15=6000 fl., Afară de acésta mai are încă o casă supusă dărei de classă (házosztályadó) după care plătesce pe anŭ 2 fl. dare, aceștia înmulțițĭ cu 60=120 fl.; la olaltă suma: 6920 fl. După acésta sumă $^4/_{10}\%=27$ fl. 68 cr. echivalentulŭ pe anŭ. Dela 100 fl. face 40 cr. și dela 1000 fl. face 4 fl. echivalentulŭ pe anŭ.

După prețulŭ averei mișcătóre sĕ ia ca echivalentŭ $^2/_{10}\%$. De esemplu: Décă o corporațiune are avere mobilă 2000 fl. afară de acésta după dreptulŭ de cârcĭmăritŭ capĕtă pe anŭ 2000 fl., acestŭ venitŭ din urmă socotitŭ de 15 orĭ dă suma de 30.000 fl., la olaltă 32.000 fl. și după suma acésta $^2/_{10}\%=64$ fl. echivalentŭ.

Nu cadŭ sub echivalentŭ:

a) Acele lucrurĭ nemișcătóre, carĭ deși formézà proprietatea neîmpărțită a unei comunitățĭ, déră folosirea și usufructuarea acelora întru atâta e legată de posesiunea de casă și de pămêntŭ a singuraticilorŭ locuitorĭ, încâtŭ proprietatea acelei comune se consideră de parte întregitóre a singuraticilorŭ posesiunĭ. Astfelŭ de esemplu: Décă în o comună au fostŭ 20—30 de iobagĭ și aceia au o pădure comună, din care lemnărescŭ în proporțiunea posesiunilorŭ, orĭ mai mulțĭ locuitorĭ din o comună cumpĕră unŭ bunŭ, pe care îlŭ împărțescŭ, déră pășunea o lasă comună etc. etc.

b) Tóte acele obiecte carĭ nu cadŭ sub dare de casă, orĭ de pămêntŭ, precum suntŭ casele preoțescĭ, școla și casele învĕțătorescĭ.

c) Lucrurile mobile ale sântelorŭ bisericĭ și temple menite spre celebrarea cultului divinŭ.

d) Lucrurile mobile ale institutelorŭ publice de învĕțămêntŭ, de binefacere publică și ale celorŭ filantropice, precum și tótă averea mobilă a institutelorŭ acestora încâtŭ în sensulŭ statuteloru orĭ literelorŭ fundaționale nu se potŭ folosi spre alte scopurĭ.

e) Usufructuanții beneficielorŭ alŭ cărorŭ venitŭ curatŭ pe anŭ nu trece peste 400 fl.

f) Societățile de acțiunĭ, după fabricĭ și curțile acestora.

***

Dela 1 Ianuariu 1888 înainte, echivalentulŭ se stabilesce totŭ pe câte unŭ periodŭ de 10 anĭ următorĭ, și așa precum se va stabili acum la începutŭ, tot asemenea va rĕmâné pe durata de 10 anĭ următorĭ; ér după trecerea celorŭ 10 anĭ érășĭ se va stabili de nou pe alțĭ 10 anĭ.

Astfelŭ fiă-care corporațiune sĕ fiă cu atențiune, ca după averea sa mișcătóre și nemișcătóre sĕ nu se arunce echivalentulŭ mai mare de cum prescrie legea, ér aruncându-se suma mai mare, sĕ reclame în contra, în sensulŭ legii.

Spre scopulŭ acesta avêndŭ în vedere, că autoritățile respective, au emisŭ provocărĭ cătră tóte corporațiunile pentru a compune *fasiunile de echivalentŭ*, fieste care sĕ'șĭ procure, fără amânare, estrase din cólele catastrale despre averea sa nemișcătóre din carĭ, vĕdêndŭ venitul curatŭ alŭ acelorŭ pămênturĭ, sĕ se orienteze la compunerea fasiunilorŭ, inducêndŭ esactŭ acelŭ venitŭ curatŭ, și darea și chiria caselorŭ în fasiunĭ, apoi înaintândŭ acele fasiunĭ autorității dela care le-a primitŭ, în terminulŭ în care s'au cerutŭ.

După ce se vorŭ înainta acele fasiunĭ oficielorŭ pentru mĕsurarea taxelorŭ, avêndŭ pe basa acelora a se mĕsura echivalentulŭ, corporațiunile respective au datoria a cerceta și a se informa: câtŭ echivalentŭ s'a socotitŭ pe averea lorŭ comunală, parochială, bisericéscă și școlară; și décă arŭ afla că s'ar fi aruncatŭ mai multŭ decâtŭ prescrie legea, atuncĭ sĕ recurgă și adecă în sensulŭ §§-lorŭ 29—36 ai art. de lege XXXIV din 1881. Fieste care corporațiune îndată ce primesce cóla de plătire a echivalentului are dreptŭ sĕ recurgă dela ḑiua de primire în timpŭ de 30 de ḑile *intra dominium* și în timpŭ de 90 de ḑile dela primirea cólei de plătire *extra dominium* la direcțiunea financiară, înaintândŭ recursulŭ la respectivulŭ oficiu pentru mĕsurarea competințelorŭ séu la direcțiunea financiară.

Contra decisiunei direcțiunei dela ḑiua primirei în timpŭ de 30 ḑile este a se înainta recursulŭ la judecătoria reg. financiară administrativă din Budapesta (Méltoságos m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság)

Afară de acestea mai este încă așa numita *cerere de justificare*. Décă órecare corporațiune din vre-o pedecă neatêrnătóre dela voința sa și neîncunjurabilă, în timpulŭ amintitŭ mai susŭ de 90 de ḑile n'ar recura, atuncĭ are dreptŭ sĕ se foloséscă de cererea de justificare, care trebue motivată cu documente demne de credință și dimpreună cu recursulŭ respectivŭ are a se înainta în timpŭ de 30 de ḑile, care se începe dela ḑiua din urmă, în care ar fi fostŭ a se așterne recursulŭ, așa déră dela primirea cólei de plătire a echivalentului în timpŭ de 120 ḑile.

La casŭ de nefolosire a mijlócelorŭ de dreptŭ aicĭ amintite, demĕsurarea întră în valóre de dreptŭ și apoi echivalentulŭ trebue plătitŭ în cursŭ de 10 anĭ unulŭ după altulŭ.

Se înțelege de sine câ în contra decisiunei asupra cererei de justificare în timpŭ de 30 ḑile se póte recura.

Tóte schimbările carĭ se întêmplă în averea unei corporațiunĭ, vênḑare séu cumpĕrare, suntŭ a se arăta in timpŭ de 8 ḑile oficiului de demĕsurare a taxelor spre îndreptarea demĕsurării.

Balŭ românŭ în Timișóra se va arangia in 3 Martie n. (20 Februarie v.) 1888 în „reduta" orașului (sala hotelului „Principele de corónă") din cetăte, *în favorulŭ „Alumneului naționalŭ" și alŭ scolelorŭ române din Timișóra.* Inceputulŭ la 8 óre séra.

Bilete se potŭ căpăta, pe lângă arătarea invitării la cassariulŭ G. Ardeleanŭ, advocatŭ și fiscŭ alŭ orașului Timișóra, ér séra la cassă. Prețulŭ de întrare de familiă 5 fl. de persónă 2 fl. o lojă 6 fl.

Contribuirĭ benevole se primescŭ cu mulțămită și suntŭ a se trimite cassarului numitŭ.

Damele suntŭ rugate a se înfățișa, câtŭ se póte, în costumŭ naționalŭ.

Comitetulŭ aranjatorŭ se compune din d-nii: Nicolau *Coșariu,* presidentŭ, Teodorŭ V. *Păcățianŭ*, notarŭ, Georgiu *Ardeleanŭ* cassarŭ., *Vichentie Adamŭ, Iuliu Belu, Petru Brașovanŭ, Georgiu Ioanoviciu, Pavelŭ Furma, Nicolau Jiauŭ, Iuliu Micu, Ioanŭ Miatovicĭ, Alexandru Nădășanŭ, Ladislau Orosŭ, Emilŭ Popŭ, Demetriu Svirațiu, Victorŭ Sĕrbu, George Trăilă.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Viena, 18 Februarie. — Proiectulŭ de lege asupra reuniunilorŭ și *adunărilorŭ academice* după o desbatere înfocată fŭ înaintatŭ la comisiunea scolară.

Berlinŭ, 18 Februarie. — Impărtășirile contelui *Șuvalov* lasă situațiunea neschimbată. Despre negociărĭ în genere nu se póte vorbi în momentulŭ acesta. Tótă atențiunea cercurilorŭ politice se îndréptă asupra celorŭ ce se petrecŭ în Parisŭ, unde este în perspectivă unŭ *ministeriu Floquet*, care nu va rĕmâné făr' de efectŭ asupra situațiunei internaționale.

Berlinŭ, 18 Februarie. — Parlamentulŭ germanŭ a primitŭ după o discusiune de șése óre *legea asupra socialiștilorŭ*, după a treia cetire.

Parisŭ, 18 Februarie. In urma stăruințelorŭ lui *Floquet* ministrulŭ-președinte *Tirard* s'a decisŭ a rĕmâné în postulŭ sĕu.

San-Remo, 18 Februarie. Starea prințului de corónă germanŭ e mulțămitóre (?). Profesorii voiescŭ sĕ facă de séră érășĭ o nouă visitare a gâtlegiului.

DIVERSE.

Bătăile franco-germane în Constantinopolŭ. Multŭ sgomotŭ a făcutŭ în Galata unŭ incidentŭ de cea mai mare gravitate. Patru marinarĭ francesĭ, de pe vaporulŭ „Petrel", petreceau într'o cafenea din Galata; în fața lorŭ la altă masă se aflau patru-spre-ḑece marinarĭ dela unŭ vaporŭ germanŭ. O cértă se iscă între cele douĕ grupurĭ de marinarĭ. Unŭ marinarŭ francesŭ, Schan, fŭ lovitŭ cu unŭ ciomagŭ în capŭ atâtŭ de tare, încâtŭ 'i-lŭ crepà. Trei marinarĭ rușĭ săriră în ajutorulŭ Francesilorŭ. În bătaiă Nemții îșĭ scóseră revolverele din buzunarŭ. Publiculŭ intervenì anunțândŭ sosirea patrulei turceșcĭ Lucrurile liniștindu-se, Francesii și Rușii au hotărîtŭ între ei sĕ nu descopere faptulŭ șefilorŭ lorŭ, și în adevĕrŭ Sehan, în câteva cuvinte, pe care cu greu putù sĕ le rostéscă, povestì că lunecase pe ghiață și se isbise cu capulŭ de o pétră. A doua ḑi comandantulŭ vaporului „Petrel", afiândŭ adevĕrulŭ, trimise scire comandantului vaporului germanŭ că, față cu întêmplarea din ajunŭ, marinarii francesĭ nu vorŭ descinde pe uscatŭ decâtŭ înarmațĭ ca și cei nemțĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 18 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.30	Vênd.	8.56
Argintŭ românescŭ	„	8.45	„	8.48
Napoleon-d'orĭ	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.55
Renta de hârtiă 5%	83.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	109.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bouurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	119.50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.75
Renta de hârtiă austriacă	77.75
Renta de argintŭ austriacŭ	79.10
Renta de aurŭ austriacŭ	108.70
Losurĭ din 1860	133.25
Acțiunile băncei austro-ungare	860.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	271.50
Acțiunile băncei de creditŭaustr.	269.5
Galbinĭ împărătescĭ	5.98—
Napoleon-d'orĭ	$10.03^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	$62.17^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei să binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei." precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţiunea „Gaz. Trans."

„ECONOMULU"

INSTITUTŬ DE CREDITŬ ŞI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢIUNĬ IN CLUŞIU.

CONVOCARE.

„Economulŭ", institutŭ de creditŭ şi economii, societate pe acţiunĭ în Cluşiu, 'şĭ va ţinĕ adunarea generală anuală *în 8 Martie a. c. st. n. diminéţa la 10 óre*, în localitatea institutului.

La care adunare prin acésta se invită domnii acţionarĭ ai institutului, făcêndu-se atenţĭ la disposiţiunile §-ului 19 din statute.

Obiectele adunărei vorŭ fi:

1. Raportulŭ direcţiunei;
2. Raportulŭ comitetului de revisiune;
3. Alegerea membrilorŭ Comitetului de revisiune pre 3 anĭ, conformŭ disposiţiunilorŭ §-ului 194 alŭ legei comerciale;
4. Stabilirea Bilanţului pre 1887, şi ficsarea dividendelorŭ;
5. Eventuale propunerĭ;
6. Esmiterea unei comisiunĭ spre verificarea procesului verbalŭ alŭ adunărei generale.

Din şedinţa Direcţiunei institutului „Economulŭ", ţinută în Cluşiu la 4 Februarie 1888.

Alesandru Bohaţielŭ, preşedinte. **Iuliu Coroianu**, directorŭ esecutivŭ

BILANŢULŬ PE ANULŬ 1887.

alŭ institutului de creditŭ şi de economii, „ECONOMULŬ", societate pe acţiunĭ în Cluşiu.

CONTULŬ PROFITULUI ŞI AL PERDERILORŬ.

Eşirĭ. | **Veniturĭ.**

Eşirĭ	fl.	cr.	Venitŭrĭ	fl.	cr.
Spesele curente	204	55	Interese de întârdiare	22	78
Salarie	1,227	71	Tacsa de transcriere	1	—
Chiria biuroului	180	—	Interese la creditŭ ficsŭ	9,253	26
Interese de depunerĭ, semestrulŭ I.	1,503	31	Interese la creditŭ cambialŭ	1.644	95
Interese de depunerĭ, semestrulŭ II.	1,799	34	Manipulare	515	88
Interese transitórie la creditŭ ficsŭ	1,516	21	Provisiune	1,566	07
Interese transitórie la creditŭ cambialŭ	228	20	Timbre	—	92
Interese la fondulŭ de reservă 4%	45	95	Portulŭ postalŭ	11	87
Interese la fondulŭ specialŭ de reservă 4%	2	88	Interese la depunerĭ	64	18
Interese la fondulŭ de pensiune 4%	2	06			
Darea erarială	938	44			
Onorarie	400	—			
Procentele capitalului	2,500	—			
Profitŭ curatŭ	2,532	26			
	13,080	91		13,080	91

CONTULŬ BILANŢULUI.

Active. | **Pasive.**

Active	fl.	cr.	Pasive	fl.	cr.
Anticipaţinnĭ	174	—	Capitalŭ	48,870	—
Mobiliarŭ	472	—	Depunerĭ	71,039	55
Creditŭ fixŭ	107.258	18	Albina	3,000	—
Cambialŭ	23.030	57	Fondulŭ de reservă	1,194	74
Kereskedelmi-bank	600	—	Fondulŭ specialŭ de reservă	74	88
Kolozsvári-hitelszövetkezet	50	—	Fondulŭ de pensiune	53	49
Interese la depunerĭ	837	44	Scopurĭ filantropice	19	29
Transitoriu alŭ biroului	46	50	Interese la depunerĭ	1,799	34
Cassa în numerariu	758	27	Interese transitorie la creditŭ fixŭ	1,516	21
			Interese transitorie la creditŭ cambialŭ	228	20
			Onorariu	400	—
			*) Procentele capitalului	2,500	—
			Profitŭ curatŭ	2,532	26
	133,227	96		133,227	96

Cluşiu, 31 Decemvrie 1887.

Iuliu Coroianu m. p. directorŭ. **Dr. Gregoriu Silaşi** m. p. cassarŭ. **Alesandru Filipŭ** m. p. comptabilŭ.

Directoratulŭ împreună cu comitetulŭ de revisiune în şedinţa mixtă de astădĭ a revĕdutŭ în tóte posiţiunile acestŭ Bilanţŭ şi confruntându-lŭ cu cărţile principale şi ausiliare ale institutului l'a aflatŭ în consonanţă cu acelea întru tóte esactŭ.

Cluşiu, 4 Februarie 1888.

Membrii direcţiunei:

Alesandru Bohaţielŭ m. p., preşedinte, **Gavrilŭ Popŭ** m. p. **Ioanŭ Petranŭ** m. p. **Emericŭ Popŭ** m. p.

Comitetulŭ de revisiune:

Niculae F. Negruţiu m. p., preşedinte. **Lazarŭ Baldi** m. p. **Stefanŭ Havasi** m. p. **Basiliu Podóbă** m. p. **Andreiu Truţa** m. p.

*) In posiţiunea acésta s'au stabilitŭ 5% pentru întregulŭ capitalŭ socialŭ de fl. 50,000, deşi până în 31 Decemvie 1887 au incursŭ numai fl. 48,870—pentru-că în urma decisiunei Direcţiunei, şi acţiunile rĕscumpĕrate mai târdiu încă se vorŭ împărtăşi în %-ele şi dividendele anului trecutŭ,—avêndŭ a refunda proprietarii acelora cassei institutului—conformŭ §-ului 11 din statute—8% de întârdiare pentru sumele plătite după terminŭ.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.